

3) *Anden Behandling af:*

Forslag til Lov om Valgene til Rigsdagen.

Mødet hævet Kl. 4¹⁰.

83de Møde.

Fredag den 3. Marts, Kl. 1.

Formanden: Efter Opfordring skal jeg først lade den paa Dagsordenen som Punkt 3 opførte Sag komme til Behandling, nemlig:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Valgene til Rigsdagen.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 2639; Udvalgets Betænkning i Tillæg B. Sp. 783).

Udenfor Betænkningen var der ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer og de stillede Ændringsforslag sættes til Forhandling.

Ordføreren (R. Andersen): Som ærede Medlemmer ville have set af Betænkningen, er der ikke ført nogen meget detaljeret Forhandling om det foreliggende Lovforslag, og det er ret naturligt, at det er saadan, eftersom Lovforslaget i alt væsentligt er i Overensstemmelse med det Forslag, som blev vedtaget her i Folketinget ved tredje Behandling den 15. April 1910. Til Forslaget, som det forelaa fra Ministerens Haand, er der kun stillet enkelte Ændringsforslag, som dog absolut ikke ere af principiel Natur og kun tilsigte at tydeliggøre Lovforslagets Bestemmelser for at forebygge mulige Misforstaaelser. Disse Ændringsforslag have derfor heller ikke givet Anledning til videre Forhandling i Udvalget. Forhandlingerne der have i væsentlig Grad drejet sig om Spørgsmaalet: frit eller bundet Omvalg, uden at det

dog er lykkedes i Udvalget at opnaa Enighed om noget af disse Principper. Udvalgets Flertal, hvortil jeg hører, maa fremdeles holde paa det bundne Omvalg som den retfærdigste Valgmaade og den, hvorved man mener bedst at opnaa det, man tilsigter, nemlig at ingen Rigsdagsmand i Fremtiden skal sidde paa et Mindretal af Stemmer. Dette mener Flertallet kan opnaas ved bundet Omvalg, idet man, hvis man gik til frit Omvalg, vilde faa, om ikke lige saa mange som nu, saa dog et meget betydeligt Antal Medlemmer, som fremdeles sad paa et Mindretal.

Af Flertallet er der stillet nogle faa Ændringsforslag, som jeg skal tillade mig kort at omtale. Jeg undlader at omtale de Ændringsforslag, der ere stillede af forskellige Mindretal, indtil Forslagsstillerne have haft Ordet. Det første af Flertallets Ændringsforslag er stillet til § 43 og gaar ud paa at aabne Adgang til at undgaa Omvalg, naar vedkommende ikke ønsker det. Skønt Flertallet foreslaar at indføre bundet Omvalg, for at intet Medlem skal sidde paa et Mindretal, har det dog ment, at der kan findes Tilfælde, hvor der bør gøres en Undtagelse, nemlig naar vedkommende, som er berettiget til at komme paa Omvalg, ikke ønsker det. I en hel Del Valgkredse, hvor der opstilles 3—4 Kandidater, vil man nemlig, naar det første Valg er foretaget, være klar over, hvorledes et Omvalg vil komme til at se ud, med andre Ord, den Kandidat, som har opnaaet det næsthøjeste Stemmetal, og som er berettiget til at komme paa Omvalg, vil kunne være klar over, om det for hans Vedkommende er aldeles haabløst i anden Omgang at opnaa en saadan Tilgang af Stemmer, at han kan blive valgt. Altsaa, i et saadant Tilfælde, og naar hans Vælgere ikke ønske at gaa til Valg en Gang til, har Udvalget ment, at de kunne fritages derfor. Derfor er dette Ændringsforslag fremkommet, i hvilket det hedder, at hvis Kandidaten ønsker Omvalg, skal han inden to Dage efter det første Valg atter have anmeldt sin Kandidatur. Hensigten hermed er at gøre det saa let som muligt for Befolkningen at undgaa Omvalg i de Tilfælde, hvor de ikke ønske, at der skal foretages et saadant. Jeg beder ærede Medlemmer lægge Mærke til, at man afskærer ingen fra Omvalg, idet vedkommende i alle Tilfælde har Lov til at fordre Omvalg, selv om det er nok saa haabløst for ham at blive valgt. Men man kan altsaa blive fri for Omvalg. Et